



جمهوری اسلامی افغانستان  
وزارت تحصیلات عالی  
پوهنتون غالب  
پوهنځی کمپیوتر ساینس  
کمیته امتحانات



# طرز العمل کمیته امتحانات

سال: 1398

## فهرست مطالب

|    |                                                                                     |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------|
| ۱  | .....مقدمه                                                                          |
| ۱  | .....فصل اول مبنا و هدف                                                             |
| ۱  | .....ماده اول: مبنا                                                                 |
| ۱  | .....ماده دوم: هدف                                                                  |
| ۲  | .....فصل دوم : ترکیب، نحوه کارکرد و نظارت از کمیته                                  |
| ۲  | .....ماده سوم: ترکیب کمیته                                                          |
| ۲  | .....ماده چهارم: وظایف                                                              |
| ۳  | .....ماده پنجم: دایر نمودن جلسه ها                                                  |
| ۳  | .....ماده ششم: نظارت از کارکرد کمیته                                                |
| ۴  | .....فصل سوم :انواع ارزیابی ها، تعداد سوالات، زمان دوام امتحان و شفافیت و مصونیت آن |
| ۴  | .....ماده هفتم :انواع ارزیابی ها                                                    |
| ۴  | .....ماده هشتم : ارزیابی فعالیت صنفی                                                |
| ۵  | .....ماده نهم : ارزیابی کار عملی و وظیفه ی خانگی                                    |
| ۶  | .....ماده دهم: ارزیابی وسط سمستر                                                    |
| ۷  | .....ماده یازدهم: ارزیابی نهایی                                                     |
| ۹  | .....فصل چهارم :تخلفات امتحانی و نحوه ی برخورد با محصلان متخلف در امتحان            |
| ۹  | .....ماده ی دوازدهم: تخلفات امتحانی و مجازات آن                                     |
| ۱۰ | .....ماده سیزدهم: تعدیل در طرز العمل کمیته                                          |
| ۱۰ | .....ماده چهاردهم :                                                                 |

## مقدمه

امتحان یک پروسه شفاف و منظم بوده که توسط آن در حقیقت سطح کیفی و کمی داشته های علمی و نظری تحصیلی افراد ارزیابی میگردد. از آنجاییکه این پروسه باید بسیار بصورت منظم - شفاف - عادلانه و استندارد برگزار گردد لذا کمیته امتحانات پوهنخی کمپیوتر ساینس با توجه و تاسی از طرزالعمل کمیته مرکزی امتحانات و بر اساس فصل اول بند دوم از ماده ای دوم این طرزالعمل که ایجاد کمیته های فرعی است ایجاد یک طرزالعمل داخلی را در چهارچوب این کمیته الزامی میداند. امید است در تا روند پیشبرد هر چه بهتر این پروسه ما را یاری رساند.

## فصل اول مبنا و هدف

### ماده اول: مبنا

کمیته امتحانات پوهنخی کمپیوتر ساینس یکی از کمیته های فرعی و زیر مجموعه کمیته مرکزی امتحانات پوهنتون غالب بوده که بر اساس طرزالعمل کمیته مرکزی امتحانات - فصل اول - بند دوم از ماده ۲ این طرزالعمل تشکیل گردیده است.

### ماده دوم: هدف

طرزالعمل تشکیل کمیته امتحانات، ساحه و شیوة کاری این کمیته را بر اساس مقررات و لوایح وزارت تحصیلات عالی و طرزالعمل های داخلی پوهنتون غالب و قوانین نافذة کشور تعیین و توضیح مینماید. هدف از این طرزالعمل راهکارها و روش های مناسب معیاری و منظم جهت برگزاری امتحانات در سطح پوهنخی کمپیوتر ساینس، تشکیل میدهد.

## فصل دوم : ترکیب، نحوه کارکرد و نظارت از کمیته

### ماده سوم: ترکیب کمیته

اعضا و مسول این کمیته از میان اساتید با تجربه این پوهنخی به شکل زیر انتخاب میگردند .

1. تمامی اعضای این کمیته از جمله مسول کمیته از جانب کمیته در یکی از جلسات این کمیته تایید میگردند .

2. بعد از تاییدی اعضا توسط اعضای کمیته این اعضا توسط شورای علمی پوهنخی نیز تایید میگردند .

**یادداشت:** منشی کمیته در شروع هر سال از بین اعضا انتخاب می شود .

### ماده چهارم: وظایف

- وظایف این کمیته قرار ذیل ترتیب گردیده است .
- 1- بررسی از نظم امتحانات
- 2- بررسی شکایات امتحانی
- 3- ترتیب اسناد مربوطه این کمیته به شکل معیاری
- 4- برگزاری امتحانات مختلفه در سطح پوهنخی
- 5- برگزاری جلسات کمیته به شکل منظم
- 6- بررسی پارچه های امتحانی
- 7- حصول اطمینان از تمام موارد قانونی در جریان تمام موارد پروسه امتحانات
- 8- اطمینان از اجرای بموقع - عادلانه و قانونمند پروسه امتحانات
- 9- همکاری و تهیه گزارش های مربوطه به پوهنخی کمپیوتر ساینی - کمیته مرکزی امتحانات پوهنتون و یا بخش های دیگر در صورت نیاز .

### مادة پنجم: دایر نمودن جلسه‌ها

۱. کمیته امتحانات جلسات نوبتی خویش را بصورت ماهوار برگزار میکند
۲. جلسات فوق‌العاده نظر به ضرورت با تصامیم مسؤول کمیته و یا پیش‌نهاد دو سوم اعضای کمیته دایر می‌گردد؛
۳. نصاب تدویر جلسات کمیته، حضور حداقل دو سوم اعضای آن می‌باشد؛
۴. تصامیم کمیته به اکثریت آرای اعضای حاضر در جلسه اتخاذ و تأیید می‌گردد.
۵. زمان برگزاری جلسات از طریق منشی کمیته برای تمامی اعضا دو روز قبل از جلسه اطلاع داده میشود .
۶. در صورت موجودیت اعتراضی به یکی از ماده های فیصله شده کمیته امتحانات موضوع از طریق کمیته مرکزی امتحانات قابل پیگیری و بررسی است

### مادة ششم: نظارت از کارکرد کمیته

۱. اعضای کمیته مکلف هستند تا در تمام جلسات کمیته حاضر باشند.
۲. تمام شواهد موجود برای فعالیتهای صورت گرفته از جانب کمیته باید مستندسازی شود.
۳. کتاب ثبت جلسات کمیته که در برگیرنده تمام جلسات و فیصله‌های این کمیته می‌باشد، می‌تواند به عنوان ابزار نظارتی مورد استفاده قرار گیرد؛
۴. در ختم هر سال تحصیلی، گزارش کاملی از فعالیتهای سالانه کمیته به کمیته مرکزی امتحانات پوهنتون ارائه می‌گردد.

## فصل سوم: انواع ارزیابی‌ها، تعداد سوالات، زمان دوام امتحان و شفافیت و مصونیت آن

### ماده هفتم: انواع ارزیابی‌ها

با استفاده از ماده‌ی نهم طرزالعمل کمیته مرکزی امتحانات انواع ارزیابی‌ها قرار ذیل می‌باشد:

1. ارزیابی فعالیت صنفی؛
2. ارزیابی کار عملی و وظیفه‌ی خانگی؛
3. ارزیابی وسط سمستر؛
4. ارزیابی نهایی؛
5. ارزیابی پایان نامه‌ها و تیزس‌ها.

### ماده‌ی هشتم: ارزیابی فعالیت صنفی

- 1- عبارت از امتحانی است که از آغاز درس‌ها تا شروع امتحان نهایی از محصلان اخذ می‌گردد؛
- 2- غالباً به شکل شفاهی از دروس روز مره، و احیاناً به شکل تحریری از محصلان گرفته می‌شود؛
- 3- نتایج آن تا شروع امتحان نهایی به محصلان اعلام می‌گردد؛
- 4- نمره‌ی این امتحان ۱۰ در صدر می‌باشد؛
- 5- در طول سمستر تمام محصلان باید تحت این ارزیابی قرار گیرند؛
- 6- حد اکثر نمره‌ی هر سوال شفاهی ۱ نمره می‌باشد؛
- 7- در صورت عدم قناعت محصلان از نمره فعالیت صنفی، استاد مضمون موظف است تا قناعت محصل را حاصل نماید؛
- 8- این ارزیابی به صورت انفرادی از محصلان صورت می‌گیرد؛
- 9- نحوه‌ی انجام آن در کورس‌پالیسی استاد به صورت مفصل درج می‌گردد؛

10- این ارزیابی فقط برای مضمون‌های است که کار عملی (Practice) ندارند.

### ماده‌ی نهم: ارزیابی کار عملی و وظیفه‌ی خانگی

- 1- عبارت از ارزیابی است که از آغاز درس‌ها تا شروع امتحان نهایی از محصلان صورت می‌گیرد؛
- 2- شامل ارزیابی پروژه‌های صنفی و یا کارهای عملی است که توسط استاد مربوط، به خاطر تحکیم بیشتر درس به محصلان داده می‌شود؛
- 3- نمره‌ی آن ۱۰ در صد می‌باشد؛
- 4- این ارزیابی به شکل گروهی یا فردی از محصلان انجام می‌شود؛
- 5- نحوه‌ی انجام آن در کورس‌پالیسی استاد به صورت مفصل درج می‌گردد؛
- 6- آن‌عه محصلانی که کار عملی و یا وظیفه‌ی خانگی خویش را به تأخیر انجام می‌دهند، نمره‌ی شان از هفت محاسبه می‌گردد؛
- 7- آن‌عه از محصلانی که کار عملی و یا وظیفه‌ی خانگی شان را انجام نمی‌دهند، نمره‌ی شان صفر محاسبه می‌گردد؛
- 8- نتایج آن تا شروع امتحان نهایی به محصلان اعلام می‌گردد؛
- 9- نحوه‌ی تقسیمات نمره‌ی کار عملی و یا وظیفه‌ی خانگی قرار ذیل می‌باشد:
- 10- سه نمره برای جمع‌آوری مطالب طبق هدایت استاد؛
- 11- سه نمره برای تهیه‌ی سلاید (برای پروژه صنفی) یا مدل (برای کار عملی)؛
- 12- چهار نمره برای دفاع و پاسخ به سوالات استاد یا ارایه برای سایر محصلان؛
- 13- در صورت عدم قناعت محصلان از نمره کار عملی یا وظیفه‌ی خانگی، استاد مضمون موظف است تا قناعت محصل را حاصل نماید؛
- 14- این ارزیابی فقط برای مضمون‌هایی است که کار عملی ندارند؛

## ماده‌ی دهم: ارزیابی وسط سمستر

- 1- این ارزیابی از هفته نهم درسی شروع الی هفته یازدهم درسی ختم می‌گردد؛
- 2- این امتحان به صورت تحریری از محصلان اخذ می‌گردد؛
- 3- نمره‌ی آن بیست در صد می‌باشد؛
- 4- تعداد سوالات این امتحان حد اقل ده (۱۰) سوال می‌باشد؛
- 5- نحوه‌ی تقسیمات نمره در این ارزیابی قرار ذیل می‌باشد:
- 6- پنج (۵) تا ده (۱۰) نمره برای سوالات چهار گزینه‌یی، طوریکه برای هر سوال چهار گزینه‌یی از یک (۱) نمره بیشتر در نظر گرفته نمی‌شود؛
- 7- ده (۱۰) تا پانزده (۱۵) نمره برای سوالات تشریحی، طوریکه برای هر سوال تشریحی سه (۳) تا پنج (۵) نمره در نظر گرفته می‌شود؛
- 8- بیست (۲۰) الی سی (۳۰) درصد موضوعات درسی سمستر، شامل این ارزیابی می‌گردد؛
- 9- تعیین مکان ارزیابی به صلاحیت کمیته امتحانات پوهنهی مربوط می‌باشد؛
- 10- این ارزیابی نباید در روند دروس سایر مضمون‌ها سکتگی ایجاد نماید؛
- 11- تقسیم اوقات این ارزیابی با هماهنگی استاد مضمون و اکثریت آرای محصلان، توسط نماینده‌یی صنف ترتیب گردیده، یک نقل از آن به اداره، استادان و محصلان داده می‌شود؛
- 12- تغییر در تقسیم اوقات تعیین شده‌ی امتحان، طبق شرایط ذیل صورت می‌گیرد:  
موافقه‌ی کامل استاد مضمون؛  
موافقه‌ی صد در صد محصلان؛  
عدم تجاوز امتحانات از زمان تعیین شده در بند سوم این ماده.
- 13- هرگاه محصلی در این امتحان حاضر نگردد، در جریان هفته‌ی یازدهم امتحان وی از چهارده (۱۴) نمره اخذ می‌گردد؛
- 14- داشتن کارت ورودی در این امتحان حتمی است؛

15- نتایج این ارزیابی یک هفته پس از اخذ امتحان، اعلام می‌گردد. در صورتی که کدام محصلی از نتایج خود شاکی باشد استاد مضمون موظف است تا قناعت محصل را از طریق بازدید برگه امتحان در حضور خودش، حاصل نموده سپس نتایج را به مدیریت تدریسی پوهنهی مربوط تقدیم نماید؛

### ماده‌ی یازدهم: ارزیابی نهایی

1. این امتحان بعد از منظوری شورای علمی پوهنتون قابل تطبیق می‌باشد؛
2. بعد از ختم هفته‌ی شانزدهم به مدت سه هفته ادامه می‌یابد؛
3. تقسیم اوقات امتحان یک هفته قبل از شروع به پیشنهاد نمایندگان صنوف و تأییدی کمیته‌ی امتحانات پوهنهی مربوط ترتیب و اعلام می‌گردد؛
4. آن‌عه از محصلانی که بیش از بیست و پنج درصد از ساعات درسی را غیر حاضر بودند، محروم این امتحان محسوب می‌شوند؛
5. لیست محرومان قبل از شروع امتحان، توسط کمیته‌ی امتحانات پوهنهی تهیه و اعلام می‌گردد؛
6. طرز‌العمل امتحان به شکل تفصیلی یک هفته قبل از شروع امتحان توسط کمیته‌ی امتحانات پوهنهی به سمع استادان و محصلان رسانیده می‌شود؛
7. امتحان از شصت (۶۰) نمره گرفته می‌شود؛
8. تعداد سوالات امتحان بین سی (۳۰) تا چهل (۴۰) سوال می‌باشد؛
9. انواع سوالات امتحان قرار ذیل می‌باشد:
  - بیست (۲۰) نمره برای سوالات چهار جوابه (هر سوال یک نمره)؛
  - چهل (۴۰) نمره برای سوالات تشریحی و محاسبوی متناسب با مضمون (هر سوال سه تا پنج نمره).
10. سوالات و کلید امتحان حد اقل یک روز قبل از امتحان توسط کمیته‌ی امتحانات جمع‌آوری و نظارت می‌گردد؛

11. در صورتیکه سوالات امتحان مطابق به طرزالعمل نباشد، کمیته‌ی امتحانات پوهنچی موظف است، فوراً به تصحیح آن‌ها پرداخته و امتحان به وقت معین برگزار گردد؛
12. شقه‌ی نتایج امتحان سه (۳) روز بعد از اخذ امتحان توسط استاد مربوط به کمیته‌ی امتحانات پوهنچی سپرده می‌شود؛
13. تمام شقه‌های امتحان بعد از مهر و تأییدی کمیته‌ی امتحانات به مدیریت تدریسی پوهنچی سپرده می‌شود؛
14. نمرات امتحان با دقت تمام توسط مدیران تدریسی پوهنچی‌ها بعد از تسلیمی هرشقه به داتابیس داخل می‌گردد؛
15. از اعلام نتایج تا مدت سه (۳) روز درخواست‌های تجدید نظر محصلان توسط کمیته‌ی امتحانات پوهنچی جمع‌آوری می‌گردد؛
16. در تجدید نظر برگه‌های امتحان استاد مضمون، دو نفر هیئت و خود محصل حضور پیدا می‌کنند؛
17. اصل در تجدید نظر رعایت عدالت و تضمین شفافیت می‌باشد، بناء قناعت محصل بعد از انجام تجدید نظر برگه‌ی امتحان، به صورت کتبی گرفته می‌شود؛
18. فیصله‌ی کمیته‌ی امتحانات پوهنچی، فیصله‌ی قطعی و نهایی می‌باشد؛

## فصل چهارم: تخلفات امتحانی و نحوه برخورد با محصلان متخلف در امتحان

### ماده‌ی دوازدهم: تخلفات امتحانی و مجازات آن

از آنجای که امتحان فرایندی است که در نتیجه‌ی آن میزان یادگیری محصل سنجیده می‌شود باید در نهایت شفافیت و دقت برگزار گردیده و اجازه‌ی سوء استفاده و اخلاف برای هیچ اشتراک‌کننده‌ی داده نشود. تخلفات امتحانی به تفکیک نوع تخلف، نوع امتحان و نوع مجازات متخلف، ضمن جدول ذیل ارائه می‌گردد:

| شماره | نوع تخلف                                                                                                                                                                                                                                                         | نوع امتحان             | مجازات                                                                                                                |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۱     | همراه داشتن کتاب، یادداشت و سایر وسایل غیر مجاز در جلسه‌ی امتحان؛                                                                                                                                                                                                | امتحان وسط سمستر       | کسر نمره به تصمیم استاد                                                                                               |
|       |                                                                                                                                                                                                                                                                  | امتحان کار عملی        | کسر نمره به تصمیم استاد                                                                                               |
|       |                                                                                                                                                                                                                                                                  | امتحان نهایی و چانس‌ها | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ اخراج از صحنه‌ی امتحان؛</li> <li>▪ صفر شدن نمره.</li> </ul>                  |
| ۲     | گذاشتن هر نوع علامت به روی ورق امتحان به منظور سوء استفاده؛                                                                                                                                                                                                      | امتحان وسط سمستر       | کسر نمره به تصمیم استاد                                                                                               |
|       |                                                                                                                                                                                                                                                                  | امتحان کار عملی        | کسر نمره به تصمیم استاد                                                                                               |
|       |                                                                                                                                                                                                                                                                  | امتحان نهایی و چانس‌ها | صفر شدن نمره‌ی امتحان                                                                                                 |
| ۳     | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ استفاده یا اقدام به استفاده از کتاب، جزوه، یادداشت و سایر وسایل غیر مجاز؛</li> <li>▪ نگاه‌کردن به برگه‌ی امتحان محصلان دیگر یا صحبت‌کردن با آن‌ها؛</li> <li>▪ رد و بدل کردن یادداشت و اعمال و روش‌های مشابه.</li> </ul> | امتحان وسط سمستر       | صفر شدن نمره‌ی امتحان                                                                                                 |
|       |                                                                                                                                                                                                                                                                  | امتحان کار عملی        | صفر شدن نمره‌ی امتحان                                                                                                 |
|       |                                                                                                                                                                                                                                                                  | امتحان نهایی و چانس‌ها | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ صفر شدن نمره‌ی امتحان؛</li> <li>▪ معرفی به کمیته‌ی نظم و دیسپلین.</li> </ul> |
| ۴     | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ بیرون بردن برگه‌ی امتحان؛</li> <li>▪ نوشتن ورق امتحان به محصل دیگر؛</li> <li>▪ استفاده از ورق امتحان حل‌شده توسط محصل دیگر؛</li> <li>▪ مشارکت در تعویض اوراق امتحانی.</li> </ul>                                        | امتحان وسط سمستر       | صفر شدن نمره‌ی امتحان                                                                                                 |
|       |                                                                                                                                                                                                                                                                  | امتحان کار عملی        | صفر شدن نمره‌ی امتحان                                                                                                 |
|       |                                                                                                                                                                                                                                                                  | امتحان نهایی و چانس‌ها | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ صفر شدن نمره‌ی امتحان؛</li> <li>▪ معرفی به کمیته نظم و دیسپلین.</li> </ul>   |

|   |                                                                                                                                                                                                                             |                        |                                                                                                                       |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۵ | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ فرستادن شخصی دیگری به جای خود در امتحان؛</li> <li>▪ اخلال نظم جلسه امتحان؛</li> <li>▪ افشای سوالات امتحان، سهم‌گیری در افشاء و یا استفاده از سوالات افشاء شده‌ی امتحان.</li> </ul> | امتحان وسط سمستر       | صفر شدن نمره‌ی امتحان                                                                                                 |
|   |                                                                                                                                                                                                                             | امتحان کار عملی        | صفر شدن نمره‌ی امتحان                                                                                                 |
|   |                                                                                                                                                                                                                             | امتحان نهایی و چانس‌ها | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ صفر شدن نمره‌ی امتحان؛</li> <li>▪ معرفی به کمیته‌ی نظم و دسیپلین.</li> </ul> |
| ۶ | عدم حضور در ساعت معین شده‌ی امتحان                                                                                                                                                                                          | امتحان وسط سمستر       | اخذ امتحان به چانس دوم و محاسبه نمره از ۷۰ در صد                                                                      |
|   |                                                                                                                                                                                                                             | امتحان کار عملی        | صفر شدن نمره‌ی امتحان                                                                                                 |
|   |                                                                                                                                                                                                                             | امتحان نهایی و چانس‌ها | صفر شدن نمره‌ی امتحان                                                                                                 |
| ۷ | نداشتن کارت ورود به امتحان                                                                                                                                                                                                  | امتحان وسط سمستر       | صفر شدن نمره‌ی امتحان                                                                                                 |
|   |                                                                                                                                                                                                                             | امتحان کار عملی        | صفر شدن نمره‌ی امتحان                                                                                                 |
|   |                                                                                                                                                                                                                             | امتحان نهایی و چانس‌ها | صفر شدن نمره‌ی امتحان                                                                                                 |

#### ماده سیزدهم: تعدیل در طرز العمل کمیته

این طرز العمل در صورتی که دو سوم اعضای کمیته پیشنهاد نمایند، قابل تعدیل است و تعدیلات صورت گرفته پس از تأیید شورای علمی پوهنخی قابل اجرا می‌باشد.

#### ماده چهاردهم:

این طرز العمل در چهار فصل و چهارده ماده ترتیب گردیده است و پس از این که توسط شورای علمی پوهنخی تأیید گردد، قابل اجرا می‌باشد.

این طرز العمل در جلسه شماره ( ۰۰۳ )  
 مؤرخ ( ۱۳۹۸/۰۴/۱۷ ) کمیته امتحانات  
 پوهنخی کمپیوتر ساینس تأیید گردید؛  
 این طرز العمل در جلسه شماره ( ۵ )  
 مؤرخ ( ۱۳۹۸/۰۴/۲۰ ) شورای علمی پوهنخی  
 کمپیوتر ساینس تأیید گردید.